

Ajnácskő eredete

Egy kis elbeszélést találunk a vár nevének eredetéről, melyről nem tudjuk mennyiben szolgál történet, népmonda vagy népies etimologizálás alapjául, mennyiben pusztán írói csinálmány.

Az elbeszélés a honfoglalás idejében játszik, midőn Zalán leveretése után a vezérek osztozni mentek. Ez a vidék Huba uralma alá jutott, a ki csapatával a Gortva völgyén haladva, egy kanyarultnál hirtelen a várhegyre bukkant. A vitézek azt meglepetve nézték és a beszédesebb asszonyok csudálkozva kiáltottak fel: „haj! nagy kő!” (Innen eredtetik a Hajnácskő nevet.) Ezután a csapat ostromra készült, de meglepetésére a várat elhagyva találta. A vitézek közül egynek sem kellett fi fáradság és vér nélkül elfoglalt vár. Az ifjú Gedő kishadnagy, a ki röviddel azelőtt kapta a Gortva-völgyi bűvös forrás felett kivívott várat, azt ajánlá, hogy a várt adják a hadajándok osztó Huba leányának, tegzes Hajnácskának. Így lett a vár Hajnácska vára és áldomás helye.